

УДК 343.98:347.963

Ігор Демідов,*здобувач наукової лабораторії
з проблем досудового розслідування
Національної академії внутрішніх справ*

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМ ПРОКУРОРСЬКОГО НАГЛЯДУ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ КОНТРОЛЬОВАНОЇ ПОСТАВКИ, КОНТРОЛЬОВАНОЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ЗАКУПКИ ТОВАРІВ, ПРЕДМЕТІВ І РЕЧОВИН

У статті вивчено стан наукової розробки проблем прокурорського нагляду за проведенням контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки товарів, предметів і речовин. Аналізуються наукові дослідження зазначеної проблематики, окреслюються питання, які вивчалися наукою. Особливу увагу приділено науковим працям зарубіжних учених. Спираючись на наукові здобутки попередників, автор висвітлює ті аспекти, що залишилися поза межами досліджень і потребують вирішення.

Ключові слова: стан наукової розробленості проблеми, прокурорський нагляд, контрольована поставка, контрольована та оперативна закупка.

Постановка проблеми. Позитивні зміни й тенденції в економіці України за роки незалежності поки що не здатні суттєво вплинути на складну політичну, соціальну та криміногенну ситуацію в державі. Це викликає занепокоєння, визначається негативними показниками стану, динаміки й географії організованої злочинності, яка нині постала одним із дестабілізуючих факторів у політичній, соціальній, економічній, правовій тощо сферах, створюючи реальну загрозу національній безпеці та демократичному розвитку держави [1, с. 5]. Організована злочинність являє собою одну з найбільш істотних загроз, які постали перед людством останніми десятиліттями [2, с. 5]. Організовані групи і злочинні організації продовжують контролювати левову частку тіншового капіталу, протиправну діяльність, пов'язану з розкраданням бюджетних коштів, легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, організацією наркобізнесу, нелегальною міграцією тощо [3].

Саме така сприятлива для організованої злочинності ситуація становить загрозу для всіх сфер суспільних відносин, завдаючи суттєвої шкоди державним інтересам та іміджу України на міжнародному рівні [4, с. 161]. Корупція, пов'язана з тіншовою економікою та злочинним бізнесом, призвела до диктату насильства, організації наркобізнесу, торгівлі людьми тощо [5, с. 54–55].

Корумповані зв'язки, які тісно налагоджені в органах законодавчої, виконавчої й судової влади, призводять до встановлення їх залежності від кримінальних структур, що забезпечує прийняття необхідних для них рішень, порушуючи чинне законодавство або чинні суспільні норми [6, с. 75].

Ситуація значно ускладнилася останніми роками у зв'язку з численними посяганнями

на територіальну цілісність України, активною розвідувально-підривною діяльністю, спрямованою на ослаблення держави, залякування населення, загострення внутрішньополітичної конфронтації, економічної нестабільності, посилення соціально-психологічної напруженості тощо.

У комплексі складається ситуація, коли збільшується кількість осіб, які стають на злочинний шлях отримання прибутку за рахунок реалізації заборонених для обігу товарів, предметів і речовин. А вже останнім часом збільшилась кількість джерел надходження таких товарів за рахунок неконтрольованого перетину кордону з Російською Федерацією на ділянці більше ніж 200 км. А також збільшилась кількість потенційних покупців таких товарів, предметів через ті самі вищеперераховані факти [7, с. 219]. Зокрема, поширення незаконного обігу зброї, боєприпасів критично впливає на загальну криміногенну ситуацію, а застосування зброї створює реальну загрозу громадській безпеці й громадському порядку. Більшість тяжких злочинів, зокрема й терористичної спрямованості, учиняють саме з використанням зброї, боєприпасів, вибухових речовин і вибухових пристроїв [8, с. 66]. Не менш важливою проблемою є незаконний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, зловживання ними та інші пов'язані із зазначеним форми транснаціональної організованої злочинності, що підривають економічний, політико-правовий, екологічний потенціал держави і створюють загрозу для її стабільності, безпеки й суверенітету. З метою виявлення, запобігання та припинення діяльності транснаціональної організованої злочинності міжнародними організаціями, національними правоохоронними органами тощо вживається система методів і заходів політико-правового, адміністративного,

організаційного характеру, до яких зараховано контрольовану поставку [9, с. 131], контрольовану та оперативну закупку.

Відповідно до ч. 7 ст. 271 Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України, рішення про проведення контролю за вчиненням злочину, зокрема й щодо проведення контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки, приймає прокурор – процесуальний керівник. Згідно з нормативно-правовими актами, рішення про проведення контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки товару виносить керівник (або його заступник) оперативного підрозділу, яке погоджується з відповідним прокурором.

Водночас відсутність комплексного теоретико-методологічного дослідження прокурорського нагляду за проведенням контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки товарів, предметів і речовин у кримінальному провадженні та погіршення криміногенної обстановки, яка виникла у зв'язку зі змінами в законодавстві, підтверджують актуальність наукового дослідження.

Різним аспектам прокурорського нагляду за додержанням законів під час оперативно-розшукової діяльності й розслідування злочинів завжди приділялася значна увага науковців і практиків. У період чинності КПК України 1960 року вказане питання було предметом наукових розробок таких дослідників, як Д.М. Бакаєв, Ю.М. Грошевий, В.В. Долежан, Ю.М. Дьомін, В.С. Зеленецький, І.М. Козьяков, М.І. Колепюк, О.М. Литвак, В.В. Луцик, В.Т. Маляренко, О.В. Мельник, О.Р. Михайленко, В.Т. Нор, А.А. Павлишин, В.П. Півненко, М.А. Погорельський, М.В. Руденко, Г.П. Серета, В.В. Сухонос, Я.М. Толочко, В.О. Черкова, М.Є. Шумила, М.К. Якимчук, О.Г. Яновська та багато інших. Після набрання чинності КПК України у 2012 році також проведено низку досліджень, присвячених прокурорському нагляду за додержанням законів органами, які проводять ОРД, дізнання та досудове слідство, зокрема вагомий внесок у вирішення досліджуваної тематики зробили Р.М. Білокін, Л.В. Вигівська, О.Є. Кравченко, Н.В. Марчук, І.В. Щербина. Разом із тим наявні наукові праці вчених-юристів не висчерпують усієї складності накопичених проблем, а скоріше утворюють фундаментальну теоретичну базу для їх подальшого дослідження [10].

Сучасні законодавчі процеси зумовлюють низку динамічних явищ, що визначають пріоритетні напрями законодавчої політики у сфері прокурорської діяльності. Зміни в законодавстві, у свою чергу, вимагають активного наукового розроблення проблемних питань [11, с. 14], що становить **мету статті**.

Тому з метою найбільш глибокого аналізу наукової та юридичної літератури з означеної проблеми обрано хронологічний принцип викладу матеріалу, який дасть змогу висвітлити вагомий науковий ідеї та погляди на проблему прокурорського нагляду за проведенням контрольованої поставки, контрольованої та опера-

тивної закупки товарів, предметів і речовин [12, с. 16].

Виклад основного матеріалу. Науковим підґрунтям вивчення теоретико-правових основ прокурорського нагляду слугували праці С.М. Піскуна «Прокурорський нагляд за додержанням законності в діяльності органів, які ведуть боротьбу зі злочинністю (теоретичний аспект)» (2003 рік), В.В. Мурзи «Прокуратура в державному механізмі УСРР (1922–1933 рр.)» (2003 рік), О.В. Мельника «Проблеми прокурорського нагляду за додержанням законів при розслідуванні вимогань» (2006 рік) [13], Л.М. Кирія «Відомчий, судовий контроль та прокурорський нагляд за відмовою в порушенні кримінальної справи» (2007 рік) [14], Я.М. Толочка «Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні злочинів проти довікля» (2007 рік) [15], Р.М. Білокін «Прокурорський нагляд за діяльністю правоохоронних органів України» (2012 рік) [16], М.І. Зубрицького «Здійснення прокурорського нагляду за додержанням законів при розслідуванні злочинів проти життя особи» (2013 рік) [17], С.Є. Абрамського «Захист прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні» (2015 рік) [18], Д.О. Бабічева «Прокурорський нагляд за законністю рішень в оперативно-розшуковій діяльності» (2015 рік) [19], А.М. Бабошина «Прокурорський нагляд за документуванням злочинів у сфері банківського кредитування оперативними підрозділами» (2015 рік) [20], Р.І. Басараба «Організаційно-правові засади діяльності Генерального прокурора України» (2015 рік) [21], О.Є. Кравченка «Прокурорський нагляд за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні» (2015 рік) [22], В.М. Литовки «Захист прокурором інтересів держави в сфері власних надходжень бюджетних установ» (2015 рік) [23], Л.В. Вигівської «Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів» (2016 рік) [11], О.В. Хваща «Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні кримінальних правопорушень терористичного характеру» (2016 рік) [24].

Праці деяких із перелічених нами науковців мають тісний зв'язок із проблематикою дослідження, а тому потребують докладнішого аналізу.

Так, значний інтерес для нас становить робота О.Є. Кравченка «Прокурорський нагляд за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні» (2015 рік) [22]. Автор досліджує прокурорський нагляд у формі процесуального керівництва за взаємодією слідчого та оперативних підрозділів під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. На підставі КПК України й Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» дисертантом подано концептуальний поділ проведення негласних слідчих (розшукових) дій до та після реєстрації заяви і проведення негласних слідчих (розшукових) дій. По-перше, це ґрунтується

на тому, що результати оперативно-розшукової діяльності – це відомості, отримані відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», а також фактична оперативна інформація, яка отримана за результатами оперативно-розшукових заходів, можна зробити висновок, що необхідно встановити критерії оцінювання цієї інформації за обставинами об'єктивності фактичних джерел. Якщо інформація має стосунок до обставин кримінального правопорушення, то слідчий повинен її зафіксувати процесуальними засобами доказування. По-друге, чинний КПК України встановив підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. У цьому випадку необхідно визначити співвідношення категорій оперативно-розшукової діяльності й негласних слідчих (розшукових) дій. Усі матеріали після реєстрації заяви про вчинене кримінальне правопорушення від оперативних підрозділів повинні бути надані слідчому, який їх процесуально оцінює. Автор зазначає, що розуміння сутності визначених практичних проблем викликає потребу перебудови співвідношення та взаємозв'язку кримінального процесу й оперативно-розшукової діяльності під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій [22, с. 98].

На увагу заслуговує й дослідження А.М. Бабошина «Прокурорський нагляд за документуванням злочинів у сфері банківського кредитування оперативними підрозділами» (2015 рік), який дійшов висновку, що предметом прокурорського нагляду за проведенням оперативними підрозділами НСРД у кримінальних провадженнях про злочини у сфері банківського кредитування є внесення відомостей до ЄРДР; наявність правових і фактичних підстав для проведення відповідних НСРД; законність та обґрунтованість застосування відповідних засобів при НСРД; правильність і повнота фіксації в процесуальних документах ходу й результатів НСРД, а також складання та долучення до цих документів відповідних додатків; законність та обґрунтованість засекречення й розсекречення відповідних кримінальних процесуальних документів; законність та обґрунтованість обмеження прав і свобод осіб, щодо яких проводяться відповідні НСРД; дотримання прав і свобод осіб, які залучаються до кримінального провадження оперативними підрозділами під час проведення ними НСРД [20, с. 183].

У світлі дослідження заслуговує на увагу праця І.В. Щербини «Прокурорський нагляд за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності органами Національної поліції України» (2016 рік). Зокрема, у роботі автор наголошує на необхідності кодифікації нормативно-правових актів, які регулюють питання прокурорського нагляду за додержанням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності, в єдиний документ – Оперативно-розшуковий кодекс, у якому закріпити поняття, завдання, цілі, предмет, об'єкт і межі прокурорського нагляду за додержанням законності під час проведення

оперативно-розшукової діяльності органами Національної поліції України.

Також цікавою є позиція науковця щодо доповнення ч. 3 ст. 25 Закону України «Про прокуратуру» нормою, згідно з якою в разі порушення прав і свобод особи під час проведення оперативно-розшукової діяльності прокурор зобов'язаний представляти інтереси цієї особи в суді з метою відшкодування заподіяної їй матеріальної й моральної шкоди [25].

На окрему увагу заслуговує комплексне дослідження О.В. Хваща «Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні кримінальних правопорушень терористичного характеру» (2016 рік), який акцентував увагу на наглядовій діяльності прокурора за оперативним обслуговуванням тимчасово окупованих і суміжних із ними територій, де проводиться антитерористична операція, сконцентрувавши можливості негласного апарату, інші зусилля оперативних і слідчих підрозділів. Також дослідник окрему увагу приділив посиленій прокурорській увазі під час розслідування кримінальних правопорушень терористичного характеру, що потребують нагляду за додержанням законності під час прийняття слідчим рішення про закриття кримінального провадження [24, с. 233].

Не можемо обійти увагою дисертаційне дослідження Л.В. Вигівської «Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів» [11]. Основна увага в роботі присвячена комплексному розв'язанню теоретичних і прикладних проблем прокурорського нагляду за додержанням законів під час розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. З'ясовано правову природу прокурорського нагляду за додержанням законів під час розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Визначено зміст повноважень прокурора щодо здійснення нагляду за додержанням законів під час розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Сформульовано науково обґрунтований алгоритм розподілу обов'язків процесуальних керівників у групі прокурорів. Запропоновано шляхи вдосконалення змісту і структури організації роботи прокурорів під час здійснення нагляду за додержанням законів у процесі розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Розкрито зміст понять «прокурорський нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності в оперативно-розшукових справах» і «прокурорський нагляд за додержанням законів при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальних провадженнях» у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, проведено їх порівняльний аналіз. Охарактеризовано чинники, що впливають на ефективність законодавства,

яке регламентує прокурорський нагляд за додержанням законів під час розслідування злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, і підготовлено пропозиції для вдосконалення правових норм [11].

Важливе значення для формування загальних основ прокурорського нагляду за проведенням контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки товарів, предметів і речовин має кандидатська дисертація О.О. Шпака «Організація роботи прокурора з процесуального керівництва досудовим розслідуванням» [26, с. 6]. Основна увага в роботі присвячена комплексному науковому аналізу проблем організації роботи прокурора з процесуального керівництва досудовим розслідуванням, виробленню пропозицій щодо оптимізації й удосконалення організаційних засад цієї діяльності. Сформульовано поняття процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням, визначено завдання такої діяльності та її нормативно-правові основи. Виявлено організаційно-правові проблеми незалежності прокурора під час здійснення процесуального керівництва. Надано характеристику нормативно-правового забезпечення реалізації прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Проаналізовано сутність організації роботи процесуального керівника з процесуального керівництва. З'ясовано особливості організації роботи керівника органу прокуратури з організації процесуального керівництва. Вироблено пропозиції щодо вдосконалення науково-методичного супроводу діяльності прокурора з процесуального керівництва. Запропоновано напрями оптимізації організації роботи прокуратури у сфері процесуального керівництва. Визначено зміст міжнародної взаємодії під час здійснення процесуального керівництва досудовим розслідуванням і сформульовано пропозиції з її оптимізації [26, с. 6].

Окремі питання стосовно проблем прокурорського нагляду за проведенням контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки висвітлено в навчальних посібниках і наукових статтях В.О. Біляєва [27], В.О. Глушкова [28], О.Ю. Татарова [29], П.М. Каркача [30], І.В. Козякова [31], М.А. Погорєцького [32] та ін.

На особливу увагу заслуговують наукові праці зарубіжних дослідників: Д. Феллнера [33], Х. Вотча [34], І. Гласера [35], М. Тонрі [36], Д. Коула [37], Д. Мусто [38], Х. Уільямса [39].

Зокрема, Х. Уільямс у науковій роботі «Стратегія контролю над наркотиками правоохоронних органів Сполучених Штатів» дослідив особливості контролю над наркотиками, враховуючи національні особливості правоохоронної та правової системи США, специфіку розслідування контрабанди, а також проблемні питання правоохоронних органів щодо збирання й аналізу розвідувальних даних стосовно незаконного наркобізнесу. Також автором запропоновано перспективні напрями вдосконалення стратегії контролю над наркотиками [39].

У цьому контексті варто відмітити працю М. Тонрі [40], який досліджує проблемні питання щодо додержання прав і свобод правоохоронними органами під час протидії наркоторговцям із афроамериканських общин.

Результати наведених досліджень, безумовно, становлять цінність і для нашої праці, про що свідчитиме використання цих праць під час написання дисертації. Утім в умовах реформування діяльності органів Національної поліції України та приведення організаційних засад кримінального судочинства у відповідність до вимог нового законодавства бракує сучасних досліджень питань реалізації органами прокуратури відповідних повноважень під час нагляду за проведенням контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки товарів, предметів і речовин.

Висновки

Отже, підсумовуючи викладене, варто зазначити, що проблеми комплексних наукових розробок щодо прокурорського нагляду за додержанням законів під час контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупки товарів, предметів і речовин органами Національної поліції України приділяється недостатньо уваги. Усе це свідчить про необхідність подальшого наукового розроблення цієї теми.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук В.П. Кримінально-правові засоби протидії створенню злочинної організації : [монографія] / В.П. Ковальчук. – Львів : ЛьвДУВС, 2013. – 224 с.
2. Севрук В.Г. Протидія організованій злочинності циганських етнічних угруповань на території України / В.Г. Севрук // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2012 – № 1 (27). – С. 343–350.
3. Концепція державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю : Указ Президента України від 21 жовт. 2011 р. № 1000/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/14091.html>.
4. Севрук В.Г. Діяльність правоохоронних органів щодо протидії етнічній організованій злочинності: український і міжнародний досвід / В.Г. Севрук, Н.К. Макаренко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2017. – № 2 (103). – С. 160–169.
5. Павленко С.О. Теоретичні та практичні проблеми протидії релігійному тероризму в Україні / С.О. Павленко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2017. – № 2 (103). – С. 48–61.
6. Павленко С.О. Шляхи удосконалення правового регулювання протидії особам, віднесеним до категорії «злочинців у законі» в Україні / С.О. Павленко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2016. – Вип. 6. – Том 3. – С. 73–79.
7. Попов С.Ю. Нормативно-правові засади проведення оперативної закупки підрозділами кримінальної поліції / С.Ю. Попов // Форум права. –

2016. – № 3. – С. 219–223. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FR_index.htm_2016_3_40.pdf.

8. Мельник В.І. Незаконне розповсюдження й обіг зброї як загроза громадському порядку в сільській місцевості / В.І. Мельник // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2016. – Вип. 2. – Том. 2. – С. 66–70.

9. Комашко В.В. Контрольована поставка, як форма контролю за вчиненням злочину / В.В. Комашко // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2013. – Вип. 714. – С. 131–137.

10. Федосова О.В. Стан наукової розробки проблеми забезпечення прав і свобод людини в діяльності оперативних підрозділів ОВС / О.В. Федосова // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 914–920. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2011-2/11fedor.pdf>.

11. Вигівська Л.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / Л.В. Вигівська. – К., 2016. – 227 с.

12. Щербина І.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності органами Національної поліції України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / І.В. Щербина. – К., 2016. – 215 с.

13. Мельник О.В. Проблеми прокурорського нагляду за додержанням законів при розслідуванні вимагань : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / О.В. Мельник. – К., 2006. – 23 с.

14. Кирій Л.М. Відомчий, судовий контроль та прокурорський нагляд за відмовою в порушенні кримінальної справи : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Л.М. Кирій ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – К., 2007. – 15 с.

15. Толочко Я.М. Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні злочинів проти довкілля : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / Я.М. Толочко. – Харків, 2007. – 21 с.

16. Білокінь Р.М. Прокурорський нагляд за діяльністю правоохоронних органів України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / Р.М. Білокінь ; Нац. акад. внутр. справ. – К., 2012. – 16 с.

17. Зубрицький М.І. Здійснення прокурорського нагляду за додержанням законів при розслідуванні злочинів проти життя особи : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / М.І. Зубрицький ; Генеральна прокуратура України, Національна академія прокуратури України. – К., 2013. – 214 с.

18. Абламський С.Є. Захист прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні : [монографія] / С.Є. Абламський ; за заг. ред. д. ю. н., професора О.О. Юхна. – Харків : Панов, 2015. – 240 с.

19. Бабічев Д.О. Прокурорський нагляд за законністю рішень в оперативно-розшуковій діяльності: запрошення до дискусії / Д.О. Бабічев //

Вісник кримінального судочинства. – 2015. – № 1. – С. 230–238.

20. Бабошин А.М. Прокурорський нагляд за документуванням злочинів у сфері банківського кредитування оперативними підрозділами : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / А.М. Бабошин ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2015. – 300 с.

21. Басараб Р.І. Організаційно-правові засади діяльності Генерального прокурора України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / Р.І. Басараб ; Генеральна прокуратура України, Національна академія прокуратури України. – К., 2015. – С. 27.

22. Кравченко О.Є. Прокурорський нагляд за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / О.Є. Кравченко. – Харків, 2016. – 26 с.

23. Литовка В.М. Захист прокурором інтересів держави в сфері власних надходжень бюджетних установ : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / В.М. Литовка. – К., 2015. – 211 с.

24. Хвац О.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів при розслідуванні кримінальних правопорушень терористичного характеру : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / О.В. Хвац. – Луцьк, 2016. – 227 с.

25. Щербина І.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності органами Національної поліції України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / І.В. Щербина. – К., 2016. – 215 с.

26. Шпак О.О. Організація роботи прокурора з процесуального керівництва досудовим розслідуванням : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / О.О. Шпак. – К., 2016. – 227 с.

27. Біляєв В.О. Проблеми застосування прокурорського керівництва як методу нагляду за дотриманням законності під час оперативно-розшукової протидії злочинності / В.О. Біляєв // Наше право. – 2013. – № 7. – С. 98–102.

28. Глушков В. Система прокурорського нагляду за оперативно-розшуковою діяльністю і досудовим розслідуванням у законодавстві України та зарубіжних країн: порівняльно-правовий аналіз / В. Глушков, О. Білічак // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2012. – № 4. – С. 75–81.

29. Татаров О.Ю. Окремі проблеми при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій / О.Ю. Татаров // Вісник кримінального судочинства. – 2016. – № 3. – С. 69–77.

30. Прокурорський нагляд в Україні : [підручник для вузів] / [П.М. Каркач, І.Є. Марочкін, Р.П. Трагнюк, Ю.М. Грошева]. – Харків : Одиссей, 2006. – 240 с.

31. Козьяков І. Прокурорський нагляд за судовим контролем за оперативно-розшуковою діяльністю при розслідуванні злочинів: проблеми та реаль-

ність / І. Козьяков // Право України. – 1999. – № 3. – С. 21–24, 33.

32. Погорельський М.А. Прокурорський нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю / М.А. Погорельський // Вісник Університету внутрішніх справ. – Харків, 2000. – Вип. 10. – С. 117–125.

33. Феллнер Д. Гонка, наркотики и правоприменение в Соединенных Штатах / Д. Феллнер [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.hrw.org/news/2009/06/19/race-drugs-and-law-enforcement-united-states>.

34. Вотч Х. Стратегия по борьбе наркотиками / Х. Вотч [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.hrw.org/en/reports/1996/07/01/race-and-drug-law-enforcement-s>.

35. Ира Гласер, американские законы о наркотиках: новый Джим Кроу, лекция Эдварда С. Собота в 1999 году, 63 Alb. L. Rev. 703, 723 (2000).

36. Майкл Тонри, Гонка и война с наркотиками, 1994 U. Chi. Legal F. 25, 27 (1994).

37. Дэвид Коул, NoEqualJustice (1999).

38. Дэвид Мусто, Американская болезнь: истоки наркотического контроля (1973).

39. Уильям Х. Стратегия контролю над наркотиками правоохранительных органов Соединенных Штатов / Х. Уильям [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://translate.googleusercontent.com/translate>.

40. Майкл Тонри. Гонка и война с наркотиками, 1994 U. Chi. Legal F. 25, 27 (1994).

В статье изучено состояние научной разработки проблем прокурорского надзора за проведением контролируемой поставки, контролируемой и оперативной закупки товаров, предметов и веществ. Анализируются научные исследования указанной проблематики, определяются вопросы, которые изучались наукой. Особое внимание уделено научным трудам зарубежных ученых. Опираясь на научные достижения предшественников, автор освещает те аспекты, которые остались за пределами исследований и требуют решения.

Ключевые слова: состояние научной разработанности, проблемы, прокурорский надзор, контролируемая поставка, контролируемая и оперативная закупка.

The article describes the state of scientific development of the problems of prosecutorial supervision over the conduct of controlled delivery, controlled and operative purchase of goods, items and substances. Analyzed are scientific studies of this subject, questions that have been studied by science are determined. Particular attention is paid to the scientific works of foreign scientists. Relying on the scientific achievements of the predecessors, they highlight those aspects that have remained outside the scope of research and need to be addressed.

Key words: state of scientific elaboration, problems, prosecutor's supervision, controlled delivery, controlled and operative purchase.

